

TORONYIRÁNY

XIV. 4.

2020. január 26.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 3. vasárnap

Január 28. Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító

Január 31. Bosco Szent János áldozópap

Radikális kereszténységet hirdet a Mester: „Gyertek, kövessetek!” Amit vár tőlünk, az sokszor igen nehéznek látszik. De lehetetlent nem kíván. Ő maga jár előttünk, töri az utat természetünk dzsungelében. Alkudozni nemigen enged, mert egész szívet, teljes odaadást kér, és egész egzisztenciánkat kéri: egész életre szóló döntést, törekvést és irányulást. És hűséget kér és következetességet: ne sajnálkozzunk magunkon, az elhagyott régin, ne tekintessünk vissza. Tudták ezt az első Krisztus-követők is, az apostolok, mégis azonnal elhagyták mindenüket (hálójukat, apjukat, eddigi terveiket) és követték őt.

A mi döntésünk Jézus mellett mennyire gyökeres döntés? És mennyire következetes? Nem túl sok-e a fenntartásunk az evangéliumi követelményekkel szemben? Nem túl nagy-e a félénkségünk és aggodalmaskodásunk Jézus követésében?

„Térjete meg, és higgyetek az evangéliumban!”

Csanád Béla

A szentmise olvasmányai

- 1. Iz 8,23b-9,3** A pogányok látszólag hátránnyal indulnak az üdvösség felé vezető úton, de a Megváltó mindenki számára egyformán hirdeti meg az evangéliumot, az örömhírt és kínálja fel az üdvösséget.
- 2. 1Kor 1,10-13. 17-18** Pál apostol a széthúzásra és pártoskodásra hajlamos korintusi közösséget az összefogásra és az egység munkálására buzdítja.
- 3. Mt 4,12-23** Jézus nyilvános működése kezdetén a megtérésre buzdít, meghirdeti Isten Országát és meghívja munkatársnak, követőjének az első apostolokat.

Jézus nyilvános működésének kezdetei

Máté és Márk közlik, hogy Keresztelő János elfogatása után Jézus visszavonult Galileába. Előtte ugyanis Jeruzsálemben volt húsvéti ünnepen, és utána egy ideig még Júdeában tartózkodott. Ekkor játszódhatott le az a jelenet, amelyről Jn 3,22-36 értesít. Jézus is tanít a Jordán mellékén, és vagy ő, vagy tanítványai alkalmazzák azt a bűnbánati keresztséget, amelyet János is gyakorolt. Egyre több ember ment át Jánostól Jézushoz, s ezt János hú tanítványai szóvá is tették. János ekkor mondta, hogy neki kisebbednie kell, Jézusnak pedig növekednie. Az evangélista ezen a helyen magyarázatul kifejti, hogy Jézus nagysága a fiúság. Ő felülről jött, s neki Isten nem mérte szűkön a Lelket. Az Atya szereti a Fiút, ezért mindent kezébe adott.

Heródes Antipás Jánost hamarosan börtönbe vetette, mert őt is megfeddte testvére feleségének elcsábítása miatt. Jézus számára János letűnése volt a jel, hogy megkezdje nyilvános működését. De nem Jeruzsálemet választotta, nem is Júdeát, ahol hamar összeütközésbe került volna az írástudókkal és a farizeusokkal, hanem a távolabbi Galileát. Itt a lakosság egy része már pogány volt, és a hellenizmus is éreztette hatását, ezért a vallási látókör nem volt olyan szűk, mint Jeruzsálemben, és a nacionalizmus sem volt olyan erős. Az evangélisták még azt is megjegyzik, hogy Názáretből levonult Kafarnaumba, a tó partjára, és ettől kezdve itt volt állandó lakhelye.

Jézus felhívását Maté így fogalmazza meg: „Térjete meg, mert elközelgett a mennyek országa!” A mennyek országa / Isten országa kifejezés nem volt új.

A kifejezés nem volt új. A régi időkben a próféták ismételtelen beszéltek Isten királyságáról, uralmáról, amit az embernek el

kell ismernie. A Messiás Isten teljes uralmát állítja helyre, a Dávidnak megígért örök királyság formájában. De a próféták csak egyes vonásokat ragadtak ki belőle. Utaltak Isten irgalmának kiadására, az igazság győzelmére és az ítéletre, de keveset emlegették azt, hogy milyen kapcsolatban áll ez az ország a konkrét emberi történelemmel. A zsidók azt hitték, hogy Isten csodálatosan, ellenállhatatlan erővel valósítja meg uralmát, s annak bekövetkezése teljesen átalakítja a földi életet. Jézus azonban azt emeli ki, hogy Isten uralma az ember engedelmisségével valósul meg. Ezért egyelőre csak közeledik. Az embernek alkalmassá kell válnia Isten akaratának teljesítésére, az alkalmasságot pedig Isten kegyelme adja meg, amelyet Jézus életével és kereszthalálával érdemel ki. Hogy mit hoz Isten országa az embernek, azt igazában majd csak Jézus feltámadása mutatja meg, tehát mindenképpen helyénvaló közeledésről beszélni. Egyébként az Isten országa olyan gazdag fogalom volt, hogy csak Jézus egész tanítása, csodái, példabeszédei adhattak róla megközelítő képet. De aziránt az első naptól kezdve nem hagy kétségben, hogy az ország elfogadására alkalmassá kell válni. Ezt fejezi ki a másik felhívás.

„Térjete meg!” A görög metanoia éppen úgy, mint a magyar megtérés az iránynak, az életfelfogásnak a megváltoztatását jelenti. A próféták szájában a megtérés a bálványok elhagyásában és Jahvéhoz való visszatérésben fejeződött ki, amivel együtt jár a szövetség törvényeinek megtartása is. Jézus most mélyebb átalakulásra gondol: a törvény betűje helyett a szellemét kell megérteni és megtartani, s azt a belső lelkiület kialakítani, amely az Isten iránt való szeretetből és az emberek szeretetéből táplálkozik. Ennek az átalakulásnak kifejezése lesz majd a hegyi beszéd. Természetesen az elindulás a bűnök megbánása és elhagyása. Aki összeveti magát Isten gondolataival és szentségével, az mindig talál viselkedésében javítani és kivetni valót.

Az evangélium az örömhír. Annak a bejelentése, hogy Isten országának minden kegyelme itt van. Az Isten országát a hitben lehet felismerni, s a hit egyúttal megadja a benne való részesedést. De hinni Jézusnak kell, nem pedig saját hagyományainknak és előítéleteinknek. Amit ő hirdet, az örömmel töltheti el az embert. Arról győz meg, hogy Isten mint atya, irgalmában üdvösséget szerez az embernek, s megad minden segítséget az üdvösség elérésére. A hit felismerés és elfogadás. Jézus azt akarja, hogy a hitet az ő tanúságtétele alapján fogadjuk el. Ezért viselkedik úgy, mint próféta, mint isteni küldött. Igazolja magát szent életével, az isteni titkok ismeretével, csodáival és jóvendöléseivel. Aki hisz benne, az elfogadja őt az Isten országa közvetítőjének, sőt azonosítja magát vele. A benne való hit majd a feltámadása után lesz teljes. Akkor már nyilvánvaló lesz, hogy az üdvösség őbenne valósult meg, s hogy ő valóban osztogathatja azt az örök életet, amelyet már birtokol.

Az első felhívástól kezdve érezni lehetett Jézus nagyságát és jelentőségét. Isten nevében szólt, de úgy, hogy egészen azonosította magát küldetésével. Úgy is mondhatjuk, hogy őbenne saját küldetése testesült meg. Ezért egész megjelenése, minden szava és tette felhívás, hogy az ember gondoljon Teremtőjével való kapcsolatára és tisztázza függését. Aki megismerte és elfogadta őt, az meggyőződött, hogy benne a Fiú jelent meg, mint az Atya üzenete, ezért a hitben mindig benne van az atyai leereszkedésnek az átélése is.

Gál Ferenc

Mit csinál a tévé a gyermekkel? (20.)

10. A fiúk tévéje

Férfimodellek: Alf, Mad Max, Bill Cosby

Egy tizenegy éves kisfiú azt mondja, hogy ismeri Mad Maxet. Anyja aggódik és nem örül neki, hogy a fia a horror- és sci-fi-filmeket kedveli, amelyek tele vannak erőszakkal és gépekkel. „Minél több a vér, annál jobb.” A Mad Max három részes mozifilm. Az első képsorokon egy puska célkeresztjében egy közösülő párt látunk, ezt követi egy autós üldözés, ami valóságos hajtóvadászatba csap át, hogy legvégül egy hatalmas robbanásban teljesebben ki. Közben ilyen mondatokat hallunk: „Szétlőtték az agyát”, „Önromboló gép vagyok, aki épp teletankolt”, „Én vagyok a kiválasztott, aki megbüntet mindent és mindenkit, aki nem méltó arra, hogy az útjában legyen”. Erőszakos képsorok következnek, amelyekben emberek ádázul harcolnak egymás ellen autón és motoron, üldözik egymást, megégnek, lövöldöznek, keresztülszúrják és megsemmisítik egymást. Az üldözés és a harcok során, a kamera a halottakon és egyéb véres részleteken időzik, mint például egy autó tetejéről lelógó, láncra kötött, leszakadt kéz. A Mad Max második része akciójelenettel fejeződik be: egy tizennégy perces autós üldözéssel, amelyben punkok támadják meg a hőst, mindenféle új és régimódi fegyverrel rontanak rá, amit csak egy vérben és rombolásban örömet leelő szadista képzelet ki tud találni; az ellenséget végül fura szerkezetekkel semmisítik meg, legvégül pedig borzalmas robbanások közepette hatalmas lángnyelvek égetik el őket. A képsorok teljesen naturalisztikusan mutatják a szörnyű részleteket, helikopterrel szerelt kamerák segítségével a magasból láthatjuk az üldözéses jeleneteket. Az első két rész története egyszerű: egy háborút követően néhány banda a jócskán megfogyatkozott benzinért harcol, hogy aztán az utakon garázdálkodhassanak. Borzalmas akciókkal lerombolják a mindennapi élet utolsó darabjait is. Max utcai rendőr, az ő családja is a terror áldozata lesz, ezután bosszút esküszik.

Az elhagyatottságtól való félelem a videó miatt

Az anya érthető félelme az elhagyatottságtól

Az anya aggódik a filmek miatt, mert fia olyan társaságba jár, ahol a nála idősebbek vannak többségben, és nagy részüknek már volt dolga a rendőrséggel. Mivel ő az egyedüli családfenntartó, napközben, amíg ő dolgozik, a fia, Michael egyedül van otthon, mindenféle ellenőrzés nélkül. Attól fél, hogy ez a társaság rossz hatással lesz a fiára. Ezenkívül Michaelnek problémái vannak az iskolában is. Mindezek az okok együttesen elégnak bizonyultak ahhoz, hogy elmenjenek egy pszichológushoz. Az anya előadja félelmeit: „A lehetetlent akarja, mindenki fölött uralkodni akar, ő akar a főnök lenni.” Attól fél, hogy Michael ennek a bandának a hatására kikerül az ellenőrzése alól, erőszakossá válik és szexuális fejlődésében is zavar támad:

„Az a helyzet, hogy tizenhat évesekkel jár össze. Mivel elég magas, nem látszik rajta, hogy még csak tizenegy éves. Elment velük, nekik pedig nincs jobb dolguk, mint tizenhét éves lányokat fölszedni, akik náluk is idősebbek. A fiam ott ült, szédülten a boldogságtól, hogy nézhette a jelenetet. Én majdnem szívrohamot kaptam.”

Férfimodellek keresése

Amikor az iskolában kedvenc filmjeikről kérdezik a gyerekeket, Michael nem a Mad Maxet vagy valami hasonló filmet jelöl meg, hanem a Bill Cosby Show-t vagy az Alfot. A Bill Cosby Show kedves, vidám családi sorozat, amit szinte egész Európában vetítenek. Egy középosztálybeli fekete családról szól, papa, mama, sok gyerek, még több rokon, akik harmonikusan, de ugyanakkor meglehetősen dinamikusán élik mindennapjaikat. Soha nem unatkoznak, és a felmerülő konfliktusokat mindig humorral oldják meg. A szülőknek és a gyerekeknek is, bár szinte mindig együtt vannak, megvan a saját életük. Ez a műsor tehát (úgynevezett sit-com, azaz situation comedy), epizódokból áll, amelyek aktív és sikeres családi életet mutatnak.

Alf egy másik sorozat címszereplője: úrlény ő is, akárcsak E.T., de ő tulajdonképpen egy plüssállatka, aki egy amerikai családnál talál menedéket (papa, mama, nagylány, kisfiú). Alf úgy viselkedik, mint egy kamaszodó kisgyerek, és éppen ezért mindig ő a családi élet központja.

Mit is keres tulajdonképpen Michael? Mit jelentenek ezek a tévéfilmek Michael számára? Mit kellene megértenie az anyjának?

Igaz, hogy a fiú a Mad Maxet nézi, de igazából egészen másképpen, mint ahogy azt a mama gondolja. Az anya számára a Mad Max a gondatlanságot és a kegyetlenséget jelenti. Felelősnek érzi magát a fiáért és a problémákért, amelyekkel emiatt a fiú szembekerülhet. A Mad Max a mindennapokat fenyegető bandák veszélyességét és kegyetlenségét hangsúlyozza, ugyanakkor tematizálja ezeket a problémákat. A film egy terrorisztikus világ borzalmas képeit mutatja, ahol férfiuralom van. Az, ami a mama szemében a fiú szexuális eltévelyedésének lehetőségét felveti, a Mad Max I. agresszív, felkavaró és kukkoló jellegű kezdő képsorainak tulajdonítható. Michael maga bizonyosan egész másképp látja a filmet. Őt egészen más érdekli, ezért egészen más perspektívából néz minden filmet. Ezért van az is, hogy ugyanúgy tetszik neki a Mad Max, mint az Alf. A kamaszkorba lépő Alf a Mad Max agresszív megalomániájának új jelentést ad, mert ezeket az ábrázolásokat a nézők korának megfelelő fantáziákká alakítja át és rendez el.

Mit reprezentál Alf?

Alf félig gyerek, félig felnőtt, aki tréfálkozva és nyíltan segítséget kérve mindig eléri, hogy az egész család figyelmét magára vonja. Nincs benne semmi mértéktartás, mindig csak saját magával van elfoglalva, és a játék agresszív örömeivel. Buta tréfáival, amelyekben a szabályokat önkényesen és következtelenül alkalmazza, teljesen felkavarja a családot, de legfőképpen a szülők életét és elfogadott értékrendjét. Dramaturgiai szempontból mindez tökéletesen van megoldva, mert a földönkívüli Alf ismeretlen az amerikai középosztálybeli család számára, ugyanakkor, mivel több száz éves, ismeri az életet. Lévéen pedig plüssállatka, furcsa módon átengedheti magát a félelmeinek, amivel kivívja az egész család gondoskodását és kényeztetését. Az agresszivitás csak verbálisan van jelen. Alf például csak mondja, hogy meg akarja sütni nyáron a macskát, és ki akarja szívni a levét. A képek nyelvére azonban mindez nincs lefordítva. Az Alf-sorozat családi konfliktushelyzeteket mutat, amelyek az önállósodás, a biztonság, a hatalom és az elismerés vágyához kapcsolódnak. Senkit sem ér igazságtalanság, így a család minden tagja egyenként is megőrzi saját autonómiáját.

(Folyt. köv.)

Ben Bachmair

Vasárnapi jegyzet

Dicsőség

E fogalom tartalmát keressük. Napi igeliturgiában - a szentmiséken a Glória így kezdődik: „Dicsőség a magasságban Istennek...” Keresztény himnuszok doxológiája is dicsőséget énekel az Úrnak. Zsoltárok sem nélkülözik, amikor az egyedüli Szentről, Úrról zengedeznek. Az „egyetlen fölséges így lesz teljes a dicséretben”. Lehet róla teológiai elmélkedni, de összefügg ez a dicsőség az élet próbáival: példákkal, melyekről a történelem is számot adhat. Meg a sporttörténet, s a kultúra. Ha valakit aranyéremmel tüntetnek ki teljesítményéért, gyakran mondják: dicsőséget szerzett hazájának. Analóg példája, ez az említett liturgia-gyakorlatnak, himnuszok záradékának.

Hogy mégis a teológiához fordulok, mélység-pontosság az oka. Francois Varillon francia teológus, esztéta arról ír, hogy Isten dicsősége a „mélypont ünnepéle”: Krisztus vállalja emberségünket, leszáll a fájdalmak vermébe, a szenvedésbe, vállalja a halált, majd kilép a fényre, így igazolván vállalkozását: egyenrangú lett velünk. Szent Pálnál himnikusan hangzó sorok mondják ezt: Krisztus „szolgai alakot fölve kiüresítette önmagát, és hasonlónak lett az emberekhez... megalázta magát, és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.”

Ha azt kérdezzük, milyen dicsőség ez? A legnagyobb, felelhetjük, hiszen Isten szenvedése és halála embersége teljességében felülmúlhatatlan. Az áldozat, melyet értünk vállalt. Vagyis a lemondás, az alázat szankcionálta vállalás szerezte meg a dicsőség fényét. Nem az ember által programozott büszkeség, a megmutatás, a ki vagyok én hiúsága lép színre, hanem a golgotai sötétség, a halál órája. Az analógia: egy sportbajnoknak is mennyi lemondásra van szüksége, s alázatra, hogy a dobogó legmagasabb fokára lépjen. Krisztus esetében - Isten történetében - ez a lépcső a legmagasabb, amikor Istennek dicsőséget mondanak az angyalok, amikor imádságainkban ugyanezt tesszük, megvalljuk Atyánkat, a Szentháromságot. Hozzá borulunk, aki a szeretet, és akit a középkori szentgalleni szerzetessel ekként kérünk:

„Jézus, hűséges tanú az égben,

Adj részt minékünk föltámadásod zsengejében,

Hogy ahol Te vagy, legyünk mi is,

Ujjongva a mennyi glórián!”

† **Tóth Sándor**

hírek információk

Az Ökumenikus I

26-án, azaz ma

Az Ökumenikus Imahét szegedi záró programján ma este 6 órakor, a Honvéd téri református templomban Benyik György római katolikus plébános hirdet igét.

A Meg Nem Született Gyermekek vándorszobra, mely a magzatvesztés gyászából és fájdalomából való gyógyulás reményére hívja fel a figyelmet, a Piarista Vértanúk Templomában (Bálint Sándor utca 14.) lesz látható holnaptól egy héten át február 2-ig.

Jövő vasárnap, február 2-án Urunk bemutatásának ünnepén (hagyományos neve Gyertyaszentelő Boldogasszony) a Székesegyházban Kiss-Rigó László püspök celebrálja a 18 órakor kezdődő ünnepi szentmisét, melyen részt vesznek a Szeged-Csanádi Egyházmegye területén dolgozó szerzetesközösségek, világi intézmények és az apostoli élet társaságának tagjai.

Az Újszegedi Jegyes Esték 10 alkalomból álló, házasságra felkészítő képzésére más plébániákról is szívesen fogadnak jelentkezőket, ha részt tudnak venni a február 2-án, vasárnap 19 órakor kezdődő és húsvétig tartó sorozaton. Az esték az Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánián lesznek (Torontál tér 4.).

A Belvárosi Plébánia munkatársai idén is megszervezik a Katekumen csoportot, melybe azokat a felnőtteket várják, akik szeretnének megkeresztelkedni, elsőáldozók lenni, vagy bérmálkozni. Továbbá azokat is örömmel látják, akik bár korábban részesültek az előbb említett szentségekben, mégis úgy érzik, hogy ismereteik hiányosak, szeretnék Istent és a benne hívőket, az egyházat jobban megismerni. Egy-egy alkalom másfél óráig tart, központi szerepet kap az aktuális témával kapcsolatos előadás és annak közös átbeszélése. Az első csoporttalálkozó február 6-án, csütörtökön, 19 órakor lesz a Belvárosi Plébánián (Dóm tér 15.).

A „tē mán férjhön möhetsz, vótá Radnán” című sajátos szegedi szokást, a radnai búcsújárás történetét, könyvészeti és tárgyi emlékeit bemutató kiállítással kezdődik február 6-án, csütörtökön délután fél 5-kor a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtárban (Dóm tér 1-4.) a Házasság hete programsorozat Szegeden. A tárlatot Reinholz András kanonok, esperes és Čadřean Ioan, a radnai múzeum őrzője nyitja meg. A kiállítás március 18-ig tekinthető meg a Somogyi-könyvtár földszinti kiállítóterében.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynökség CsaládKözpontja szervezésében megvalósuló, Házasság hete programsorozatának további szegedi rendezvényei a pasztoralis.hu/csaladkozpont/hazassaghete világhálós oldalon olvashatók.

A Szent Kereszt Plébánia (Kálvária tér 21.) vezetője felajánlja a közösség tagjainak, hogy akik otthonukban kérik a hagyományos házszentelést, keressék őt telefonon a 20/823-2490-es számon. Az alkalomra Fazakas Attila plébános időpont egyeztetést követően keresi majd fel a családot.

A Belvárosi Plébánia szervezésében minden hónap első csütörtökén, 17 órától szentségimádást tartanak a Dómban, melynek időtartama kb. egy óra. A következő alkalom február 6-án lesz, a Belvárosi Plébánia Bibliakörének vezetésével.

Az újszegedi katekumen-csoport várja azoknak a felnőtteknek a jelentkezését, akik sokáig nem gyakorolták vallásukat, de most szeretnének bekapcsolódni az egyház életébe és felkészülni az elmaradt szentségek felvételére. Az érdeklődőket szerdánként, 19 órakor várják a plébánián (Torontál tér 4., bejárat a liget felől).

Für Anikó Üveggolyó című irodalmi estjével folytatódik a Dóm Művészeti Szalon rendezvénysorozata. A Jászai Mari-díjas, Érdemes Művész előadásai február 14-én, pénteken délután 5 és este 7 órakor kezdődnek a Szegedi Dóm Látogatóközpontban. A 17 órás előadásra jegyek és bérletek még kaphatók a Látogatóközpont pénztárában.

Az Egyházmegyei Karitászi Kéri, hogy akik tehetik, segítsék munkájukat téli ruházati adományokkal. A jó állapotú, tiszta, használható ruhadarabokból álló felajánlásokat az Alföldi utca 46-ban található raktárba kérik a karitászi munkatársai eljuttatni keddenként 9 és 11 óra között, csütörtöki napokon 15-től 17 óráig. Amire most kiváltképp nagy szüksége van a rászorulóknak: férfi téli dzseki (nem szövetkabát), nadrág, pulóver, cipő, alsónadrág, zokni, kesztyű, sál, sapka; női kesztyű, sál, sapka; valamint takaró, hálósák. Az Egyházmegyei Karitászi a világhálón: www.szegedcsanadikaritasz.hu oldalon is elérhető.

A július 18-i, Puskás Arénában rendezendő 20 éves jubileumi Ez az a nap!-ra hangolódva, február 14-én, pénteken 19 órától az újszegedi a Sportcsarnokban Ez az a nap! címmel roadshow lesz. Az eseményen fellép Martin Smith és zenekara, Noel Richards, Pintér Béla, Csizsér László, Prazsák László, Gável András és Gável Gellért. A hazai és a nemzetközi keresztény énekesek fellépésükkel Istent dicsőítését és az evangélium hirdetését kívánják szolgálni.

Budapesten, a Szent István bazilikában nyitották meg a Boldog Özséb-évet, melyet a pálos rend alapítója halálának 750. évfordulója alkalmából hirdetett meg a mára Amerikától Ausztráliáig elterjedt magyar alapítású rend. Január 20-án Erdő Péter bíboros, prímás mutatott be ünnepi szentmisét, és útjára indították a rend életébe, történetébe betekintést nyújtó kiállítóbuszt. A Pálosan szép az élet! című buszos vándorkiállítás mintegy negyven hazai és több erdélyi, sőt lengyelországi településen mutatja be a rend 750 éves történetét, és teszi mindenki számára átélhetővé a magyar örökséget.

(Magyar Kurír)

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László

Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,

Cserny Szilvia, Kozma Gábor,

Szeberényi Klára, † Tóth Sándor

Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.